

«ایران» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

تأثیر ناچیز خروج امریکا از برجام بر اقتصاد ایران

گروه اقتصادی ماجراهای ترامپ وبرجام تمامی ندارد. او مدام مواضع مختلف و متناقضی درباره برجام اتخاذ می‌کند. حالا نیز قرار است در روز جمعه اعلام کند که بالاخره به برنامه جامع اقدام مشترک پایبندی می‌ماندیاپایبند نمی‌ماند.

«ایران» به همین بهانه‌ها پای گفت‌وگو با اقتصاددان‌ها و استادان دانشگاه نشسته و شرایط اقتصادی کشور را در صورت محقق شدن سناریوی خروج امریکا از برجام، بررسی کرده‌است.

■ **امیرتاش:خروج از برجام برای اقتصاد**

جهان‌هرزینه‌دار

عبدالرضا امیرتاش، اقتصاددان به «ایران» درباره اقدام احتمالی امریکا می‌گوید: «بسیه می‌دانم که امریکا از برجام خارج شود. شاید احتمالش در حد ۲۰ درصد باشد. در داخل امریکا هم برجام مدافعان سرسختی دارد و ترامپ در صورت خروج از برجام، صدمه‌بدی به خود امریکا زده‌است.»

او با تأکید بر بی‌تأثیر بودن خروج امریکا از برجام برای اقتصاد ایران ادامه می‌دهد: «اما در صورت خروج امریکا از برجام هم برای ما فاجعه‌ای نخواهد بود. وضعیت از آنچه الان هست، بدتر نخواهد شد. کشورهای اروپایی، روسیه و چین مشتاق هستند که برجام ادامه پیدا کند. بعد از برجام هم اتفاق عجیب و غریبی در کشور نیفتاده‌که بگوییم اگر نباشد، نابود می‌شویم. به فرض هم اگر ترامپ از برجام خارج می‌شود، اثر فوری و آنی برای ما نخواهد داشت. در مورد ارتباطی با بانک‌ها هم اوضاع از این‌توانم بدتر شود. از طرفی در صورت خروج از برجام، حتی شاید راه ارتباط مثبت شود و اروپایی‌ها سعی کنند که این خلا‌ها را پوشش دهند.»

امیرتاش البته‌ملاحظاتی درباره‌اثر امریکا بر اقتصاد جهان دارد و می‌گوید: «ایران

سخنگوی دولت خیر داد

دستور ویژه رئیس جمهوری به وزیران صنعت و کشاورزی برای تنظیم بازار

گروه اقتصادی، هر ساله در این روزها ذخیره‌سازی میوه در دستور کار دولتی‌ها قرار می‌گیرد تا از افزایش قیمت‌جلوگیری شود اما باوجود تمام ذخیره‌سازی‌ها بازار با عکس آنچه‌که انتظار می‌رود، رفتار می‌کند. لذا جلوگیری از گرانی‌ها در ایام پایانی سال امری محال شده‌است. البته طی سه سال اخیر شیب نوسان قیمت کاهش یافته‌است ولی مردم باوجود اینکه انبارهای میوه پر است با افزایش قیمت روبه‌رو می‌شوند. در پیک خرید مردم، میوه‌ها درجه‌بندی می‌شوند و همواره میوه‌هایی که برای روزهای عید خریداری می‌شود قیمت‌های چند برابری دارند. روز گذشته نیزمحمدباقر نوبخت سخنگوی دولت هم وزیران صنعت و کشاورزی را فضل‌الخطاب قرار داد تا برای تنظیم بازار شب عید آستین بیاویزند.

ولی درباره اقدامات دولت برای جلوگیری از گرانی کالاها در ماه‌های پایانی سال گفت: با توجه به اهمیت

تغییر جهت بودجه ۹۷ به نفع دهک‌های پایین

به باور کارشناسان یا باید راه جراحی اقتصاد را با جدیت دنبال کرد و با همراهی مجلس، پای تبعات آن ایستاد یا اینکه با اقدامات پوپولیستی، تنها سرپوشی بر مشکلات اقتصادی گذاشت

گروه اقتصادی اعداد و ارقام مختلفی درباره تعداد افرادی که در ایران زیرخط فقر زندگی می‌کنند، بیان می‌شود. برخی روایت‌ها از وجود ۱۲ میلیون نفر زیر خط فقر مطلق خبر می‌دهد و برخی نیز حاکی از وجود ۲۰ میلیون نفر حاشیه‌نشین است. در شرایطی دیگر، اقلیتی نیز از ثروت بالایی برخوردار هستند. گزارش‌های بانک مرکزی از بررسی بودجه خانوار، نشان می‌دهد که در سال ۹۵، متوسط هزینه‌ناخالص سالانه یک خانوار در نخستین دهک جامعه که فقیرترین‌ها را تشکیل می‌دهند، حدود ۸٫۶ میلیون تومان می‌شود. اما در سویی دیگر دهک دهمی‌ها که ثروتمندترین‌ها را تشکیل می‌دهند، سالانه ۱۲۴ میلیون تومان هزینه‌شان است. مسعود نیلی، دستیار ویژه اقتصادی رئیس‌جمهوری نیز گفته بود: «صندوق اول جامعه در مقایسه با صدک آخر، درآمدی به نسبت یک‌به یک ۸۶ دارد که عدد غیرقابل قبول و ناعادلانه‌ای است. توزیع درآمد در کشور مص شرایط نامساعد دارد. دهک اول جامعه که ۸ میلیون نفر را شامل می‌شود در مقایسه با دهک دوم، سطح درآمدی بسیار پایین‌تری دارد و ثروتمندان جامعه نیز درآمد بسیار بیشتری در مقایسه با دهک‌های پایین‌تر از خود دارند.» در

کشور استراتژیکی است و شرایط الانش با شرایط پیش از برجام فرق می‌کند. برجام برای چین، روسیه و اروپا نیز به محملی برای موضع‌گیری‌ها و قدرت‌نمایی‌های بین‌المللی تبدیل شده‌است. اینکه ایران به مفاد برجام پایبند مانده، دلیل محکم و مثبتی است که اروپایی‌ها از امریکا پیروی نکنند. اقتصاد امریکا هم باید بگردد، درست است که امریکا اقتصاد برتر جهان است اما در مراده با دنیا باید بتواند تعاملات بین‌المللی داشته باشد و به‌عهدی منتهم نشود. اگر ترامپ بخواهد اعلام کند که به برجام پایبند نیست، شرایط مرادوات بین‌المللی باید به قیل از برجام برگردد و این مسأله‌ای است که برای اقتصاد جهان هزینه‌خواهد داشت.»

■ **قنبری: بوروکراسی زائد داخل بیش از اقدامات امریکا مخل رشد هستند**

«مسئولان اعلام کرده‌اند که در مقابل هر حرکتی که امریکا انجام دهد، سناریوهای مختلفی دارند و همه تصمیمات و ابرازهایشان روی میز است. از طرفی دیگر، باید ببینیم که امریکا اگر خارج شود، اروپا چه کار می‌کند. چین و روسیه چه وضعیتی دارند. در شرایط فعلی چین سرناسازگاری گذاشته‌مواردی می‌بینیم که چین هم روی خوش زیادی به ایران نشان نمی‌دهد. مسیر جاده ابریشم را تغییر داده و در جریان آتش‌سوزی کشتی ایرانی ماهی‌ای نگذاشته و به جرم پولشویی هم حساب‌های برخی ایرانیان را بسته‌است.» علی قنبری اقتصاددان و استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس چنین درباره اقدام احتمالی امریکا و تأثیرات آن برای ایران توضیح می‌دهد. او درباره روابط اقتصادی با اروپا و روسیه نیز می‌گوید: «در اروپا هم ممکن است حرف زیادی بزنند، ما اروپایی‌ها را از نزدیک خوب می‌شناسیم. اروپا در طول تاریخ

«

»

»

»

»

بالاست و در چنین شرایطی، قیمت تمام شده محصول هم بالا می‌رود و توان رقابت در بازار بین‌الملل که هیچ، با کالاها خارجی در بازار داخلی هم از بین می‌رود. در شرایطی که تولیدکنندگان دیگر بوروکراسی و روزمرگی‌های بانک‌ها هستند، چطور می‌توانند خلایق و ابتکار داشته باشند و تولید داخلی تقویت شود؟»

این اقتصاددان معتقد است که خروج امریکا از برجام در صحنه اقتصاد بین‌الملل به نفع ایران است و می‌گوید: «در نهایت، پیش‌بینی من این است که ترامپ از توافق بیرون نمی‌رود، چرا که بیرون رفتنش برگ برنده‌ای برای ایران است. در همین جلسه اخیر شورای امنیت کاملاً مشخص بود که امریکا منتهی‌القدر است. به احتمال زیاد بیرون نمی‌رود، ولی مسائل مختلفی ایجاد و

برای تولیدکنندگان ادامه می‌دهد: «از طرفی تولیدکنندگان باید تقویت شوند. مگر می‌شود ما چطور بدون تقویت تولیدکننده‌شعربان‌المللی دهیم؟ باید از درون محکم کاری کنیم. تولیدکننده‌ای را می‌شناسم که برای وام گرفتن، بانک به او اعلام کرده‌است که باید ۳۰ درصد تا مبلغ کل تسهیلات را خودت بیاوری تا مطمئن شویم که توان بازپرداخت را داری. از طرف دیگر نرخ سود تسهیلات

بهافته تراشی‌های زیادی می‌کند. ما هم آنقدر از امریکا ضربه خورده‌ایم که دیگر پوست‌مان کلفت شده‌است. از اینجا به بعد هم به‌خاطر منابع تراشی‌های اقتصادی امریکا سختی زیادی داریم ولی تحمل این سختی‌ها و اکتفا به توان تولید داخل عاقبت دارد، طبیعی است که راه رسیدن به موفقیت از سطح‌خارج می‌گذرد.»

■ **موسایی: فقط امکان تشدید تحریم‌های امریکا وجود دارد**

میثم موسایی، اقتصاددان و عضو هیأت علمی دانشگاه تهران اعتقاد دارد که در صورت خروج امریکا از برجام، تنها تشدید تحریم‌های خود امریکا می‌تواند اثرات محدودی بر اقتصاد ایران داشته باشد. او در گفت‌وگو با «ایران» چنین توضیح می‌دهد: «من فکر می‌کنم که برجام به احتمال زیاد پایدار می‌ماند و ترامپ از

«

»

»

»

»

این توافق خارج نمی‌شود چرا که هزینه بین‌المللی خروج از برجام، خیلی بیشتر از منفعت آن است. در اوضاع اقتصادی هم مشکلی ایجاد نمی‌شود. چرا که ما همین الان هم گرفتار تحریم‌های امریکا هستیم، تنها ممکن است که تحریم‌ها شدید‌شود.»

موسایی ادامه می‌دهد: «البته نمی‌توان گفت که کاملاً برای ما بی‌اثر است و کشورهای اروپایی کاملاً به ما متمایل هستند چرا که اقتصاد امریکا، اقتصاد بزرگ و حدود یک چهارم از کل اقتصاد جهان است. امریکا نفوذ گسترده‌ای در اقتصاد جهان دارد و کشورهای اروپایی شدت تحت تأثیر اقتصاد امریکا هستند. بنابراین نمی‌توانیم تحریم‌های امریکا را بی‌اثر بدانیم و قطعاً تأثیرات آن بستگی به نوع و شدت تحریم‌ها خواهد داشت.»

افزایش قیمت خارج شوند. بازار گوشت و مرغ هم قرار است در آن روزها کنترل شده باشد لذا هم اکنون بحث واردات دنبال شده‌است.

حسین نعمتی رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران در این باره گفته است: با توجه به قیمت کنونی دام زنده می‌توان گفت حاکمتر قیمت منطقی برای گوشت قرمز گوساله کیلویی ۳۵ هزار تومان و برای گوشت قرمز گوسفند

نیز که عمدتاً به صورت با استخوان فروخته می‌شود در همین حدود و حتی کمتر از این قیمت است. لذا با واردات می‌توان قیمت‌ها را در حدود پاید شده حتی در زمان اوج مصرف کنترل کرد.

در زمینه تخم مرغ هم دولت با واردات می‌توان قیمت‌ها را کنترل کرده‌است و اکنون که مسئولان اتحادیه پیش‌بینی کرده‌اند قیمت تخم مرغ در روزهای پایانی سال روند کاهشی دارد.

مختلف بر اساس درآمدهایشان از راه اقتصادی و تولید بدون نفت، بخشی از دسترنج خودشان را به طور مالیات به دولت بدهند. از آنجایی که بخش‌های اقتصادی ما ساز و کار صحیحی ندارد و به خاطر نفتی بودن اقتصاد نتوانسته‌است در جای درست بنشیند، به جای وابستگی دولت به طبقات اجتماعی، طبقات اجتماعی به دولت وابسته هستند. مردم هم به دلیل عدم شفافیت چه در دولت چه در میان سایر ارکان اقتصادی، به آسانی کاهش درآمدهای دولت را نمی‌پذیرند و اعتمادشان را از دست می‌دهند. تنها راه باقی مانده، شفافیت همه چیز برای مردم است تا آن‌از طریق بتوان اعتماد را برای تغییرات، جلب کرد.»

این حساب دومینوی تغییرات بوده‌جه دچار مشکل می‌شود. این در حالی است که به‌باور برخی کارشناسان، دولت یا باید راه جراحی اقتصادی را با جدیت دنبال کند و با همراهی مجلس، پای تبعات کوتاه مدت آن نیز بایستد یا اینکه با اقدامات پوپولیستی، تنها سرپوشی بر مشکلات اقتصادی قرار خواهد گرفت.

علی اصغر سعیدی، جامعه‌شناس اقتصادی و مدیرگروه برنامه‌ریزی و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با هفته‌نامه صدا گفته بود: «مسأله‌ای در ایران به نام روحیه رانتی وجود دارد. مردم حق خودشان می‌دانند که از مواهب درآمدهای دولت استفاده‌کنند. در جامعه‌ما ساختار طبقاتی مالیاتی وجود ندارد که طبقات

»

»

امروز، انعقاد توافق پنج میلیارد یورویی

ایران و ایتالیا

خبرگزاری رویترز خبر داد، ایران و ایتالیا (امروز پنجشنبه) چارچوب یک موافقتنامه اعتباری پنج میلیارد یورویی را امضا می‌کنند که بر اساس آن رم به شرکت‌های

ایتالیایی برای سرمایه‌گذاری در ایران کمک می‌کند. رویترز به نقل از منابعی در معاونت خزانه‌داری وزارت اقتصاد و دارایی ایتالیا افزود: در این تفاهمنامه پیش‌بینی شده‌تا هلدینگ دولتی اینویتالیا (Invitalia) برای تأمین مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری شرکت‌های ایتالیایی دوخط اعتباری برای بانک‌های ایرانی بگشاید. امضاکنندگان این تفاهمنامه دو بانک ایرانی «خاورمیانه» و «صنعت و معدن» و شرکت سرمایه‌گذاری جهانی اینویتالیا (از شرکت‌های تابعه هلدینگ اینویتالیا) هستند. اینویتالیا خطوط اعتباری را برای این دو بانک گشایش می‌دهد و ضمانت تأمین مالی پروژه‌ها بر عهده دولت ایران خواهد بود.

هیچ بانک مرکزی در دنیا بیت کوین را تأیید نکرد

رئیس بانک مرکزی گفت: هیچ بانک مرکزی در اروپا و آسیا بیت کوین را تضمین نکرده‌است. به گزارش ایسنا، ولی الله سیف در حاشیه جلسه هیأت دولت در رابطه با اعتبار بیت کوین اظهار کرد: من به معاونانم دستور داده بودم که مواضع بانک‌های مرکزی کشورهای اروپایی و مرکزی را در این خصوص بررسی کنند که طبق بررسی‌ها هیچ بانک مرکزی نتوانسته‌است بیت کوین را تأیید کند. رئیس بانک مرکزی افزود: البته در زمینه پول‌های دیجیتال دارد کار می‌شود و برخی بانک‌های مرکزی هم ذهنیت‌هایی دارند که ممکن است بعضی تصمیمات را بگیرند، ولی سابقه‌ای وجود ندارد که بانک‌های مرکزی بیت کوین را تضمین کرده و نظر مثبتی درباره آن داشته باشند.

شناسایی اموال جدید مؤسسه مالی کاسپین

توسط برخی از سپرده‌گذاران

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: برخی سپرده‌گذاران اطلاعاتی درباره اموال کاسپین ارائه داده‌اند که این اطلاعات بررسی شده و در صورت صحت بسیاری از مشکلات سپرده‌گذاران رفع می‌شود. هیچ بانک مرکزی نتوانسته‌است بیت کوین را تأیید کند. رئیس بانک مرکزی کاسپین قویا به‌منظور بررسی آخرین وضعیت سپرده‌گذاران مؤسسه مالی و اعتباری کاسپین ۲۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان به تمامی سپرده‌گذاران مؤسسه مالی بود تا سقف مبلغ ۱۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان به تمامی سپرده‌گذاران مؤسسه مالی و اعتباری کاسپین پرداخت کند برای اینکه شکاله خود را حفظ کند، با وجود ایجاد خط اعتباری به برخی از سپرده‌گذاران سعی می‌کرد که مبلغ سپرده‌ها را به‌صورت کامل پرداخت کند. ولی ادامه داد: طرف یکی دو روز گذشته با این مؤسسه مذاکراتی صورت گرفت که با توجه به اینکه خط اعتباری برای پرداخت سپرده‌ها فراهم شده‌است باید پرداخت سپرده‌ها را انجام دهد و بناید مراجعه‌کنندگانی که در این مؤسسات سپرده‌گذاری کرده‌اند مشکلی پیدا کنند. وی با اشاره به اینکه در حال حاضر بحث اصلی سپرده‌گذاران بالای سقف ۱۰۰ و ۲۰۰ میلیون تومان هستند، اضافه کرد: بخشی از مؤسساتی که علاوه بر کاسپین، وحدت، بدر طوس و البرز ایرانیان مشکل دارند باید مشکلات آنها توسط بانک مرکزی پیگیری شود و در چارچوب همین تصمیمات بر اساس رونالی که طی شده سپرده افرادی که سپرده‌های محدود داشته‌اند، را برداخت کند.

ساماندهی مشاغل و اصناف ابلاغ شد

آیین‌نامه ساماندهی مشاغل، اصناف و فعالیت‌های شهری از سوی معاون اول رئیس جمهوری ابلاغ شد. به گزارش ایسنا، هیأت‌وزیران در جلسه ۳۰ مهرماه ۹۶ به پیشنهاد وزارت کشور در اجرای بند ۲۰ ماده ۵۵ اصلاحی قانون شهرداری مصوب ۱۳۴۵، آیین‌نامه ساماندهی مشاغل و اصناف مزاحم شهری را تصویب کرد. در ماده (۵) این آیین‌نامه به وظایف و تکالیف دستگاه‌ها برای ساماندهی اصناف و مشاغل اشاره شده که بند (الف) آن مربوط به وزارت صنعت، معدن و تجارت و همکاری اتاق اصناف ایران است. طبق این گزارش، ایجاد ظرفیت برای استقرار صنوف موجود در شهرها و شهرک‌های صنفی و راه‌اندازی سامانه‌های خدمات الکترونیک مشاغل شهری از جمله مهم‌ترین تکالیف و وظایف هدفگذاری شده در این بند است. الزام به گذراندن دوره‌های آموزشی، محیط زیست، بهداشت و ایمنی از سوی صاحبان و کارکنان واحدهای صنفی بر اساس ماده (۱۷) قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲ نیز بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت و همکاری اتاق اصناف ایران است.

۹ ماه مهلت استفاده از تسهیلات ۱٫۵ میلیارد دلاری توسعه روستایی

معاون توسعه روستایی معاون اول رئیس جمهوری گفت: استان‌ها فقط ۹ ماه برای بهره‌گیری از منابع یک ونیم میلیارد دلاری پیش‌بینی شده صندوق توسعه ارزی کشور در قالب طرح توسعه و اشتغالزایی روستایی فرصت دارند.

به گزارش ای‌ا، ابوالفضل رضوی افزود: در صورتی که استانی در عملکرد خود کوتاهی کند، ۳۰ درصد تسهیلات پیش‌بینی شده به استانی تعلق می‌گیرد که عملکرد بهتری داشته باشد. وی حاکم‌نرخان بهره‌گیری از منابع ۹٫۱ ماه اعلام کرد و یادآور شد: شهرویر سال ۹۷، تمام استان‌ها و دستگاه‌های متولی باید گزارش نهایی خود را از اقدامات انجام شده در این زمینه ارائه کنند. رضوی حداقل تسهیلات پیش‌بینی شده برای پروژه‌های اشتغالزایی روستایی در قالب روستا تعاون را یک میلیارد ریال و سقف در اختیار استان‌های آن را ۲۵۱ میلیارد ریال اعلام و تأکید کرد: این نوع تعاونی مورد پذیرش برای پرداخت این تسهیلات است که اعضای آن را یک خانواده تشکیل دهند و به حتم باید چندین خانواده در آن مشارکت داشته باشند. معاون توسعه روستایی معاون اول رئیس جمهوری گفت: چهار بانک توسعه تعاون، کشاورزی، پست بانک و صندوق کارآفرینی امید مسئولیت پرداخت این تسهیلات را بر عهده دارند و حاکم‌نرخانی که باید برای توجیه‌پذیری طرح‌های ارائه شده روستایی صرف کنند یک ماه پیش‌بینی شده‌است. وی به زمینه‌های مساعد با نیاز آبی کم برای اشتغالزایی در روستاها را خیاطی، تولید لباس، صنایع دستی و سنگ‌های زینتی معرفی کرد و از مذاکره با انجمن قماش داران ایران برای حمایت از طرح‌ها و پروژه‌های روستایی خبر داد. رضوی از پیش‌بینی خدمات مورد نیاز اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، درمانی، آموزشی و ورزشی برای روستاییان خبر داد و گفت: بناسبت تمام این خدمات در قالب مجتمع‌های صنعتی، فرهنگی، درمانی، آموزشی و ورزشی برای دهستان‌ها ارائه شود و تمام روستاییان حاضر در آن دهستان از این خدمات بهره‌مند شوند.

ممنوعیت تردد کامیون‌های بالای ۵۰ سال

از ابتدای سال ۹۷

رئیس سازمان راه‌داری و حمل‌ و نقل جاده‌ای کشور گفت: از ابتدای سال ۹۷ از تردد کامیون‌های بیش از ۵۰ سال در راه‌های کشور جلوگیری می‌شود. داود کشاورزیان در گفت‌وگو با ایرنا، افزود: محدودیت تردد کامیون‌های فرسوده با بیش از ۵۰ سال در راه‌های کشور انگیزه نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای را بیشتر می‌کند. معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه کاهش تردد کامیون‌های فرسوده در سطح راه‌های کشور ایمنی تردد را ارتقا می‌دهد، یادآور شد: کاهش مصرف سوخت و جلوگیری بیشتر از آلودگی هوا از مزیت‌های نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای است. رئیس سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای تصریح کرد: با اعمال این محدودیت هر چند که نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای در کشور سرعت بیشتری می‌گیرد اما باز هم شرایط مطلوبی در اجرای طرح‌های ناوگان حمل و نقل عمومی محقق نمی‌شود.